

Geologisk beskrivelse:

En næsten N-S-gående, *helt begravet* dal er på baggrund af boringer /1/, seismik /3/, /5/, /6/ og SkyTEM /7/ kortlagt fra Aulum over Snebjerg til Arnborg. Dalen er ca. 2 km bred og tilsyneladende næsten retlinet. Den kan følges over en afstand på i alt 32 km. Dalens bund ligger ifølge boringerne stedvist dybere end kote -90 m (DGU nr. 95.2822). Dalen er udfyldt med vekslende kvartære aflejringer, som overvejende består af smeltevandssand, silt- og -ler, men der ses også moræneler /1/, /8/. Materialerne i dalen er dog generelt grovkornede. Dalen er nedskåret i sandede og siltede miocæne lag.

I den midterste del krydses dalen af en konventionel seismisk linje (ADK85-144) og heri bekræftes dalens tilstedeværelse og bredde (mellem station nr. 1090 og 1150) som vist i /3/. At dømme ud fra denne seismik er dalen over 200 meter dyb. En nyere grundvandsseismisk linje har også bekræftet den begravede dal lige nord for Snebjerg /4/ (SNE1, 13800-16500 m). I disse seismiske data, som er af væsentligt bedre kvalitet end de konventionelle data, ses dalen at være omkring 250 m dyb og omkring 2 km bred. På seismikken ses der tegn på flere erosionshændelser i dalen.

Længere mod syd ses dalen i flere grundvandsseismiske linjer. På HN01 /5/ ses dalen tydeligt som en erosionsstruktur og den når her ned i kote -150 til -200 m. Herfra og sydpå kan dalen ses i en nyere seismisk linje (KIB02) /6/, som i hele linjens længde løber indeni og langs med dalen. Dalen er derfor svær at erkende i seismikken og hvor linjen forløber tæt på dalens flanke forekommer den ikke særlig dyb. Dalen ses også i KIB01 /6/ (mellem 0 og 1800 m) og på KIB03. I den sydlige del bliver dalen mindre dyb og på den krydsende linje KIB03 når den kun til omkring kote -100 m.

I SkyTEM-data indsamlet i 2011 /7/ ses dalen ligeledes tydeligt og understøtter derfor boredata og seismiske data. SkyTEM-data viser forløbet af dalen mellem de seismiske linjer og boringerne med dybtliggende glaciale aflejringer. I SkyTEM-data ses dalen som en højmodstandsstruktur i varierende dybde. I den nordlige del af det SkyTEM-kortlagte område ses den fra omkring kote -190 m, mens den i den sydlige del først erkendes fra omkring kote -100 m. Dalstrukturen kan i den sydlige del følges helt op til omkring kote +40 m. Der ses flere steder lavmodstandsområder i dalen sandsynligvis svarende til den lerede del af dalfyldet.

Dalen kan også erkendes stedvist på udførte MEP-profiler /2/, men da daludfyldningen skiftevis er leret og sandet kan dalfyldet ikke entydigt skelnes fra tertiære aflejringer i dalskrænterne.

Dalen kategoriseres som *helt begravet*, selv om der i den nordlige del er et vist sammenfald med nuværende ådale.

Tolkningsusikkerhed:

Dalen er indtegnet som *veldokumenteret*, da der er god overensstemmelse mellem boringerne og seismikkens angivelse af dalens tilstedeværelse og SkyTEM-datas kortlægning af dalens udbredelse. På et seismisk profil ved Aulum /5/ (AL1, fra 5500 m) kan en lille del af en begravet dal ses, og da boredata antyder, at der er sammenhæng mellem denne dal og den veldokumenterede dal længere mod syd, er der optegnet en *svagt dokumenteret* nordlig forlængelse. Stedvist kan der være tvivl om tolkningen af lagserien i boringerne – nærmere bestemt tolkningen af prækvartæroverfladen.

Referencer:

- /1/ Ringkjøbing Amt (1995)/ Geologisk basisdatakort 1115 II SØ og 1114 I NØ.
- /2/ HOH Vand & Miljø A/S (1998)/ Grundvandsmodel for området med særlige drikkevandsinteresser ved Herning-Ikast. Delrapport C: Udførte MEP-undersøgelser. Udført for Ringkjøbing Amt.
- /3/ Rud Friberg og Steen Thomsen (1999): Kortlægning af Ribe Formationen. Teknisk rapport. Et fællesjysk grundvandssamarbejde. 76 p.
- /4/ Rambøll (2005)/ Seismisk kortlægning i Ringkjøbing Amt 2005. Udført for Ringkjøbing Amt
- /5/ COWI (2004)/ Seismisk kortlægning i Ringkjøbing Amt 2004. Udført for Ringkjøbing Amt.
- /6/ COWI (2011)/ Seismisk kortlægning ved Kibæk, Hoverdal og Engbjerg. Udført for Naturstyrelsen Vestjylland.
- /7/ Orbicon (2011)/ Dataindsamling, processering og tolkning af SkyTEM data i kortlægningsområde Kibæk. Udført for Naturstyrelsen Vestjylland.
- /8/ GEUS (2019)/ Udtræk fra Jupiter databasen